BOPA - avond

BOPA proces en de rol van de raad

16-12-2024

Gemeente Gouda

Aanleiding en het doel van deze avond

- Een aftrap om uiteindelijk samen te komen tot een werkproces voor college en raad bij BOPA’s
- Het werkproces en de verschillende bevoegdheden tussen raad en college aan te laten sluiten bij de wettelijke termijnen
- Koppeling met de voorgenomen beleidsregels t.a.v. het vergunningenproces en de gevoerde participatie
- Passend binnen de omgevingswetgedachte “sneller, eenvoudiger en beter” en de wijze waarop wettelijke instrumenten zoals de BOPA procedure daarop zijn ingericht

Waar gaan we het vanavond over hebben?

Deel 1 Omgevingsvergunningen, BOPA's e.d. voordat de raad in beeld komt

- De omgevingsvergunning
- Regulier of uitgebreid (Bopa beleid)

Deel 2 Participatie (leidraad en beleidsregels)

Deel 3 Vormen van de raad betrekken

- Vormen raad betrekken (niks, informeren, raadplegen)
- Aard initiatief bepaalt betrekken, Impactchecker

Deel 4 Vormen van raad sturen

- Vormen van raad sturen (kennisnemen, mening geven, adviseren, besluiten(bindend advies)
- Bindend advies

Deel 5 De praktijk

- Het dilemma
- Voorbeelden van casussen

De omgevingsimpact is sterk bepalend voor de wijze van behandelden

Meer omgevingsimpact betekent:

… voor de initiatiefnemer meer investeren in: de onderbouwing, tijd, kosten en de participatie.

… meer betrokkenen, omdat er meer belangen een rol spelen.

… voor het college dat de raad niet altijd betrokken wordt.

… voor de raad dat zij kader stellend wil zijn maar ook werkt met burgers die hen soms veel “dagelijks bestuur” detail vragen.

… mogelijk de inzet van een wettelijk “bindend advies” onder de Omgevingswet. Maar dat is niet hetzelfde is als de “verklaring van geen bedenkingen” onder de Wro.

Terugkerende elementen van vanavond

- Omgevingsimpact via de impactchecker
- Wat is het bindend advies

Omgevingsimpact en enkele voorbeeldcasussen

die vanavond in het gesprek vaker terugkeren

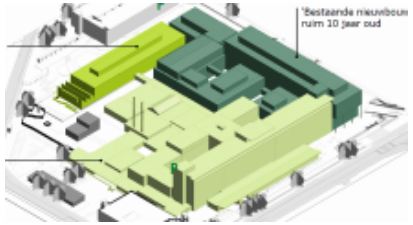
- Gouwekerk
- Groen hart ziekenhuis fase 2
- Lasershow oud en nieuw

Bron: Goudsepost

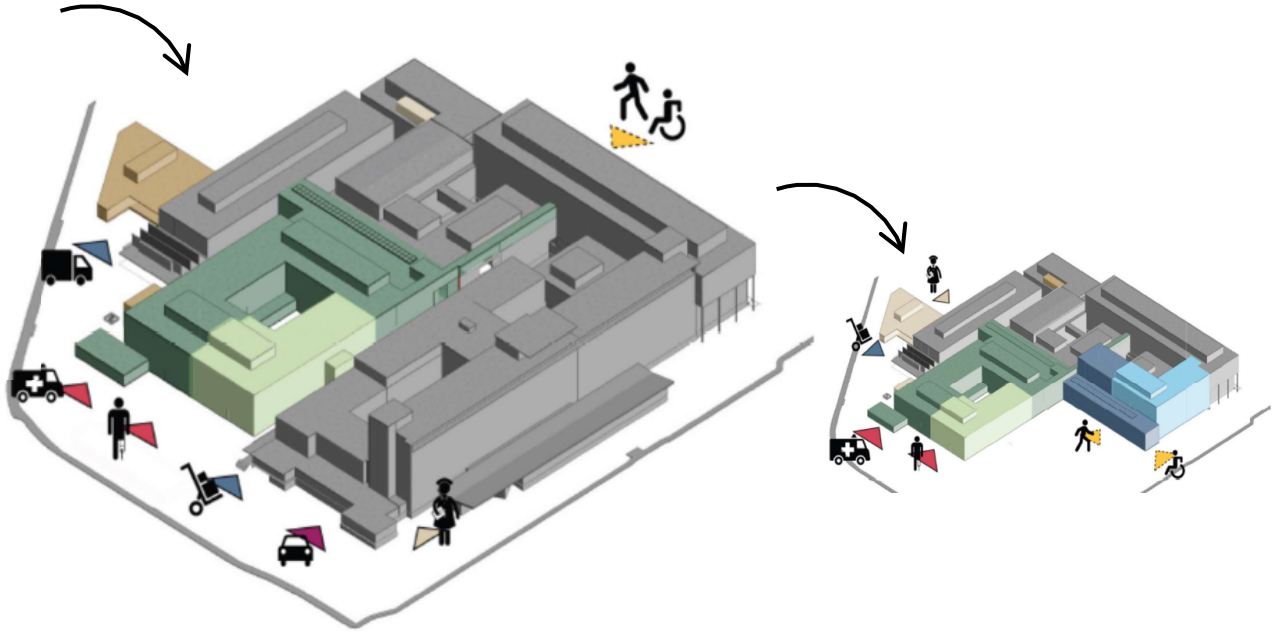

• Arjan de Knegt is het nieuwe gezicht van de Gouwekerk. **Foto: Jan van den Berg**

Gouwekerk verbouwd: vanaf nu showroom en evenementen: 'Zoveel mogelijk samen doen, dat is de kracht van deze plek'

Groene Hart Ziekenhuis
Open voor iedereen

Bron: Omroepwest

Opnieuw kiest gemeente voor lasershow in plaats van vuurwerk tijdens jaarwisseling

10 september, 14:34 • 1 minuut leestijd

Een lasershow als deze is aankomende jaarwisseling zónder vuurwerk
© ANP

GOUDA - Gouda gaat voor het eerst een centraal afteImoment organiseren tijdens de jaarwisseling op 31 december. De gemeenteraad heeft gekozen voor een vuurwerkvrije viering door middel van een gratis

Deel 1 Omgevingsvergunningen, BOPA's e.d. voordat de raad in beeld komt

- De omgevingsvergunning
- Regulier of uitgebreid (Bopa beleid)
- Participatie (Leidraad en beleid)

Gemeente Gouda

De BOPA is een containerbegrip

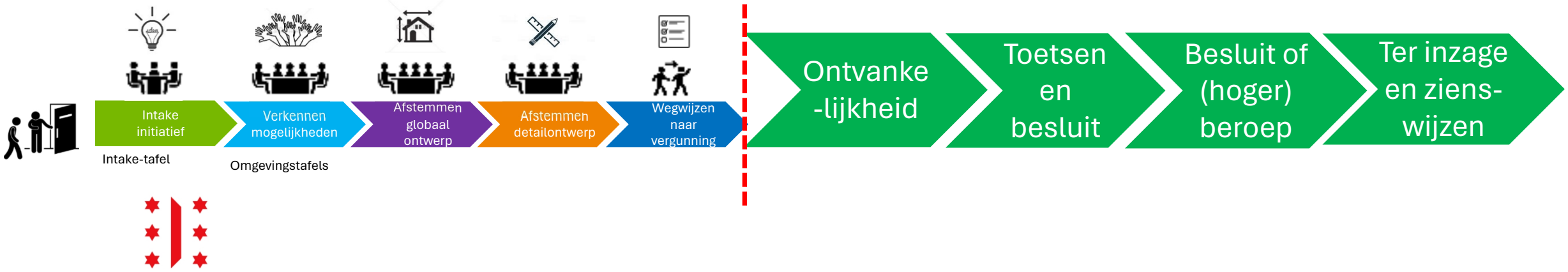
Alles dat niet het omgevingsplan past leidt tot een BOPA, van klein tot groot

- Aantal “kleine” BOPA’s zonder raad (veelal de vroegere niet impactvolle “kruimellijst” plannen) in 2024 ligt al boven de 200
- Het aantal “grote” BOPA’s met raad (de vroegere postzegel bestemmingsplannen, en VVGB’s) is dus veel kleiner

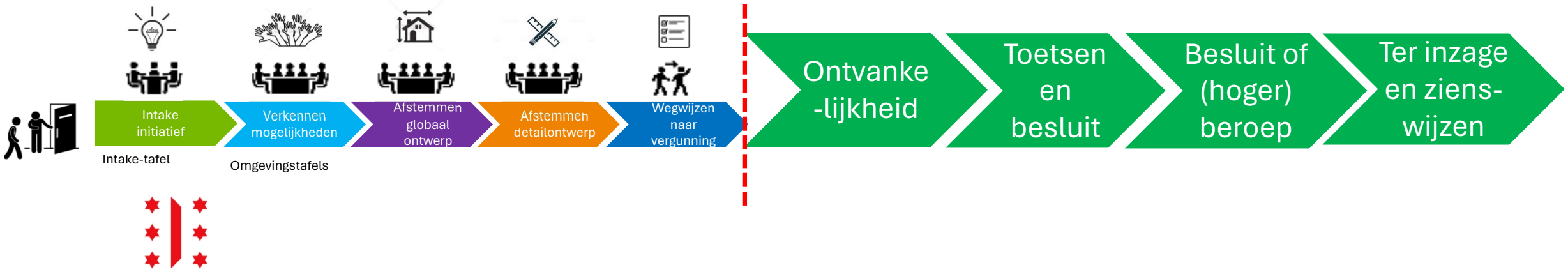
Omgevingsvergunningen stappen

- Aanvraag door initiatiefnemer
- Gemandateerd besluit door ODMH
- Advies van afdeling RBA
- Bindend advies leidt tot raadsbetrokkenheid
- Reguliere procedure of uitgebreide procedure (college bevoegdheid afweging via BOPA beleid)

Omgevingsvergunningen regulier of uitgebreid, BOPA beleid

- Reguliere procedure is de norm
- Uitgebreide procedure keuzes op basis van:
  - De uniforme openbare voorbereidingsprocedure (BOPA beleid)
    1. In bepaalde gevallen door de wet voorgeschreven
    2. College kan besluiten toe te passen indien (Omgevingswet afdeling 16.3) :
       a) Aanzienlijke gevolgen voor fysieke leefomgeving EN
       b) Verwachting bedenkingen verschillende belanghebbenden
  - Meer zorgvuldigheidsstappen en langere termijn

Deel 2 Verplichte participatie
Beleidsregels en een leidraad

Gemeente Gouda

Het verschil tussen de beleidsregels en de leidraad

Afbakening:

- Het gaat over participatie van derden
- Niet als de gemeente zelf initiatiefnemer is zoals bij nieuw beleid of een eigen BOPA of omgevingsplan

Participatie leidraad:

- Dit is hoe Gouda het graag zou willen zien, met goede en inspirerende voorbeelden
- Met een tijdlijn, participatie producten, een afvink lijst

Beleidsregel:

- Participatie moet “van enige inhoud” zijn om het te kunnen beoordelen.
- Dit is het wettelijke minimum/ de ondergrens.
- Afdwingbare stok achter de deur

Vraag aan de raad

Dilemma

Vormt de beleidsregel de basis of de leidraad? Juridisch versus de bedoeling

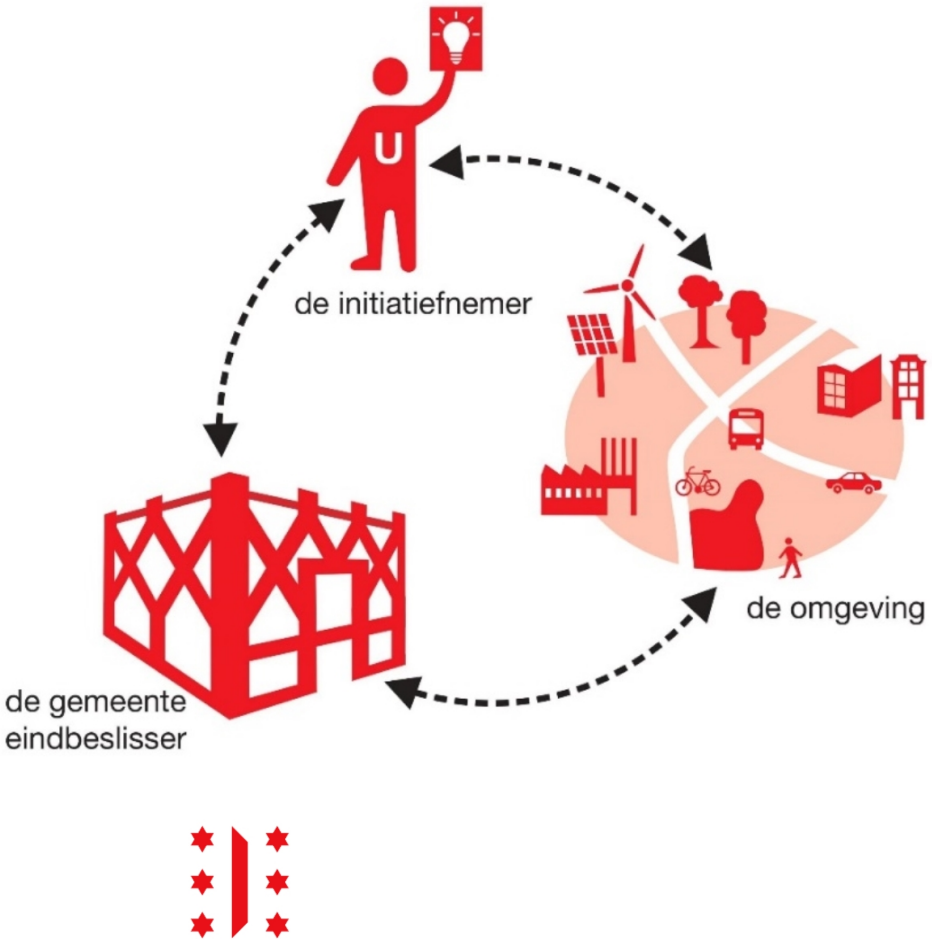
Voorstel

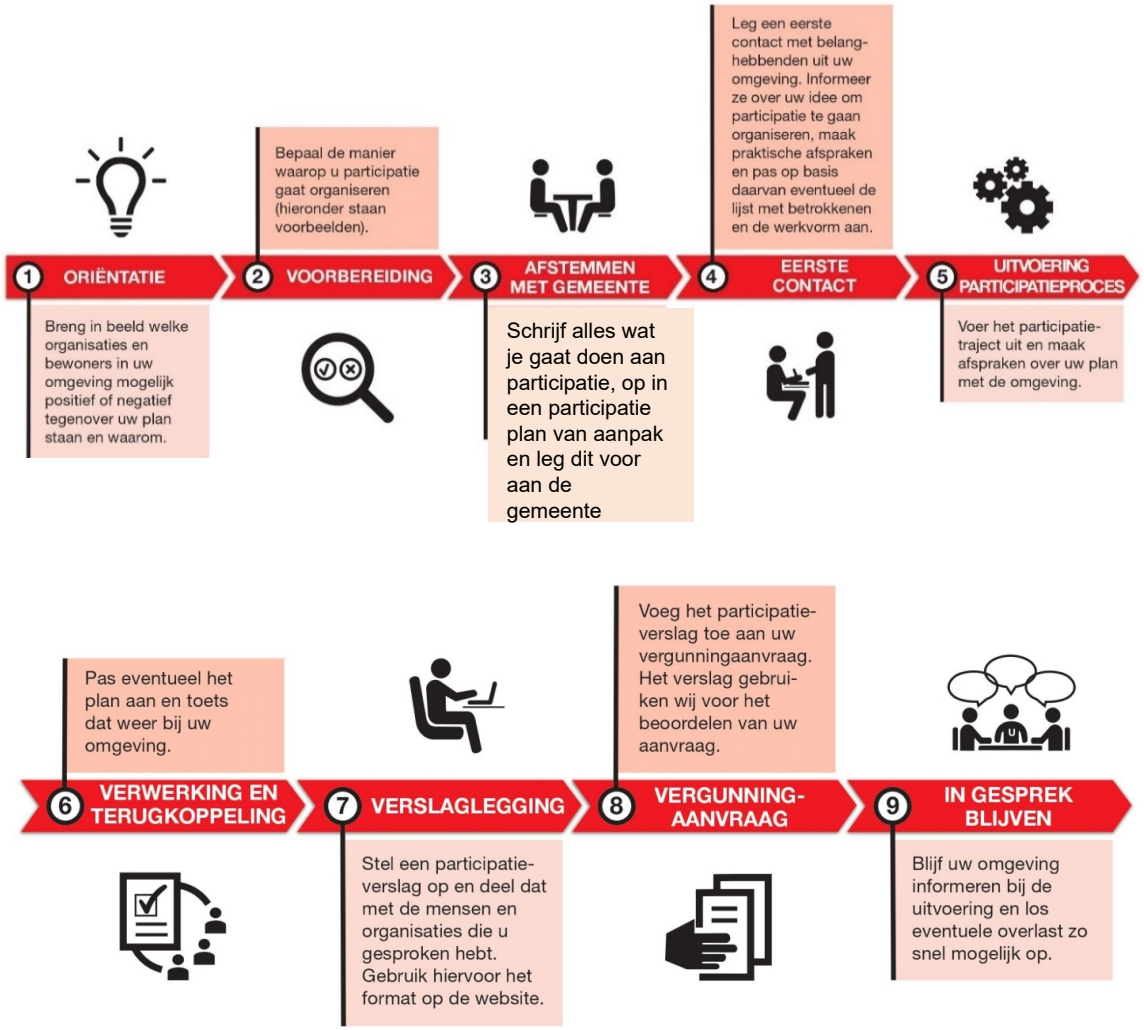
Het voorstel is om de bedoeling (leidraad) als uitgangspunt te nemen en het juridische (beleidsregels) als stok achter de deur

Vraag aan de raad

- Hoe ziet de raad dit dilemma en voorstel?
- Wat zou de raad willen meegeven of de voorgestelde insteek?

Participatie leidraad, de opzet met een tijdlijn

Participatie leidraad, de opzet en met producten

Wat staat er in je participatie plan van aanpak?	Klein	Middel	Groot
A) Vul de Impact checker in zodat je weet hoe groot of klein de impact van jouw idee is op de omgeving.			
B) Vul de Viva test in zodat je weet op welke manier/ vanuit welk participatieniveau je met alle inspraak moet omgaan.			
C) Helder plan op papier	Eenvoudige indruk van jouw idee	Beschrijving van het plan en enkele tekeningen op schaal	Uitgebreid planboek
D) Welke actoren/ betrokkenen zijn er in de omgeving?	Een eenvoudig overzicht	Kleine actoren analyse	Uitgebreid actoren analyse
E) Wat is en blijft onveranderd aan jouw idee en over welke onderdelen ga je samen met betrokkenen in gesprek?	Nvt	Een kort overzicht	Voor alle onderdelen van punt 3

Wat staat er in je participatie plan van aanpak?	Klein	Middel	Groot
F) Geef een overzicht van de participatievormen of gereedschap(pen) waarmee je iedereen gaat betrekken. Uitgebreide voorbeelden vind je hier	Is de uitkomst van stap 2 de eerste participatietrede “informeren”, dan betekent dat minimaal één participatie moment of vorm, voor de tweede trede gelden minimaal twee participatie vormen/ momenten enz.		
G) Zet alle participatie momenten op een rij in een tijdlijn.	Minimaal 1 moment of vorm	Minimaal 2 of 3 momenten/ vormen	Minimaal 4 of 5 momenten/ vormen
H) Geef aan hoe je alle betrokkenen onder punt 4 gaat bereiken.	Nvt	Welke vorm, hoe vaak en is iedereen op deze manier op de hoogte? Hoe bereik je betrokkenen die niet direct van zich laten horen?	
I) Hoe weten betrokkenen wat er met hun inbreng gedaan wordt?	Lijst met reacties en hoe die wel of niet in jouw plan verwerkt zijn	Hoe kunnen betrokkenen alle stappen blijven volgen?	Hoe kunnen betrokkenen alle stappen blijven volgen?

Beleidsregels, de opzet

Regels

Artikel 1	Doel en de Omgevingswet context	
Artikel 2	Wettelijke eisen bij verplichte participatie	
Artikel 3	Participatie toetsingscriteria	Inzicht in bijv. vragen naar de benaderde betrokken irt het inzicht in de omgevingsimpact
		Geen product beoordeling te eisen bijv. geen verplichte actoren analyse
Artikel 4	Participatie beoordelingscriteria	Voldoende inzicht in de participatie voor een afweging
Artikel 5	Vervolg procedure	Bij onvoldoende informatie Buiten behandeling stellen

Toelichting

Koppeling met de participatie leidraad

Deel 3 Vormen van de raad betrekken

- Aard van het initiatief bepaalt de mate van raadsbetrekking; impactchecker
- Vormen raad betrekking (niks, informeren, raadplegen)

Gemeente Gouda

Aard initiatief bepaalt de mate van betrekken raad

De aard oftewel, de omgevingsimpact

- 1 Is er sprake van meetbare/ hardere omgevingsimpact? (vraag 1 en 2 impact checker)
    - Passend binnen beleid
    - Aansluiten bij omgeving
- 2 Is er sprake van zachte omgevingsimpact? (vraag 3 en 4 impact checker)
    - Maatschappelijke aandacht
    - Verschil in drijfveren

Raadsbevoegdheid bij impactvolle plan

- Bevoegdheid van het bindend advies, uit het besluit “lijst niet bindend advies”
- Bevoegdheid van wensen en bedenkingen voor plannen uit bijlage 1 besluit “lijst niet bindend advies”
- Verplichte participatie met de beleidsregels participatie als juridisch minimum

Vormen raad betrekking

Op welke wijze kan de raad meegenomen worden in college besluitvorming:

- Niet*
- Informeren d.m.v. raadsmemo, weekzending e.d. na verlening
- Informeren d.m.v. raadsmemo vóór verlening
- Bespreken via Bopa avond via lijst zonder expliciete memo
- Raadplegen op Bopa avond en/of commissievergadering
- Formele wensen en bedenkingen (art 160 gemeentewet)
- Bindend advies

* Over het grootste deel van de Bopa’s wordt de raad niet geïnformeerd omdat deze niet impactvol zijn.

Deel 4 Vormen van raad sturen

- Mogelijke vormen van raad sturen (kennisnemen, mening geven, adviseren, besluiten(bindend advies)
- Bindend advies

Gemeente Gouda

Bindend advies is…

- De raad de mogelijkheid te geven het college advies te geven
- College kan niet afwijken van dit advies
- In gevallen die door de raad zijn aangewezen
- Laatste redmiddel om positief besluit door het college te voorkomen

De vraag is of de uiting van wensen en bedenkingen en/of toezeggingen van de wethouder of college niet al voldoende zijn

Bindend advies is… de raad in het informele planproces al betrekken

- Bij impactvolle initiatieven
- In het informele deel
- En het bindend advies als escalatiemiddel inzetten

Deel 5 De praktijk dilemma’s

- Voorbeelden van casussen
- Hoe ziet het proces eruit, welke werkafspraken stellen we voor

Gemeente Gouda

Dilemma’s

- Mate van raadsbetrokkenheid **versus** werkbelasting en procedure snelheid
- Het algemeen wettelijke “bindend advies” kaders **versus** de praktijk

Nadat we deze naast enkele voorbeelden gelegd hebben volgt het dilemmagesprek met de aanwezigen.

Een voorbeeld van de middelen in samenwerking raad-college

Cate-gorie	College betrekt raad	Raad	Middel
1	**Informeren** voor of na verlening	Aanhoren, vragen stellen	Memo, schriftelijke vragen
2	**Raadplegen** (bijv. via BOPA avond)	Vragen stellen, bespreken, adviseren	Commissievergadering, toezeggingen, wensen en bedenkingen
3	Bij voorbaat **vragen om advies**	Adviseren	Wensen en bedenkingen of bindend advies

Terug naar de voorbeeld-casussen

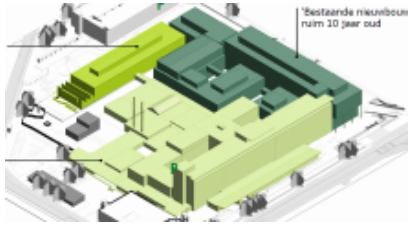
- Gouwekerk
- Groen hart ziekenhuis fase 2
- Lasershow oud en nieuw

Bron: Goudsepost

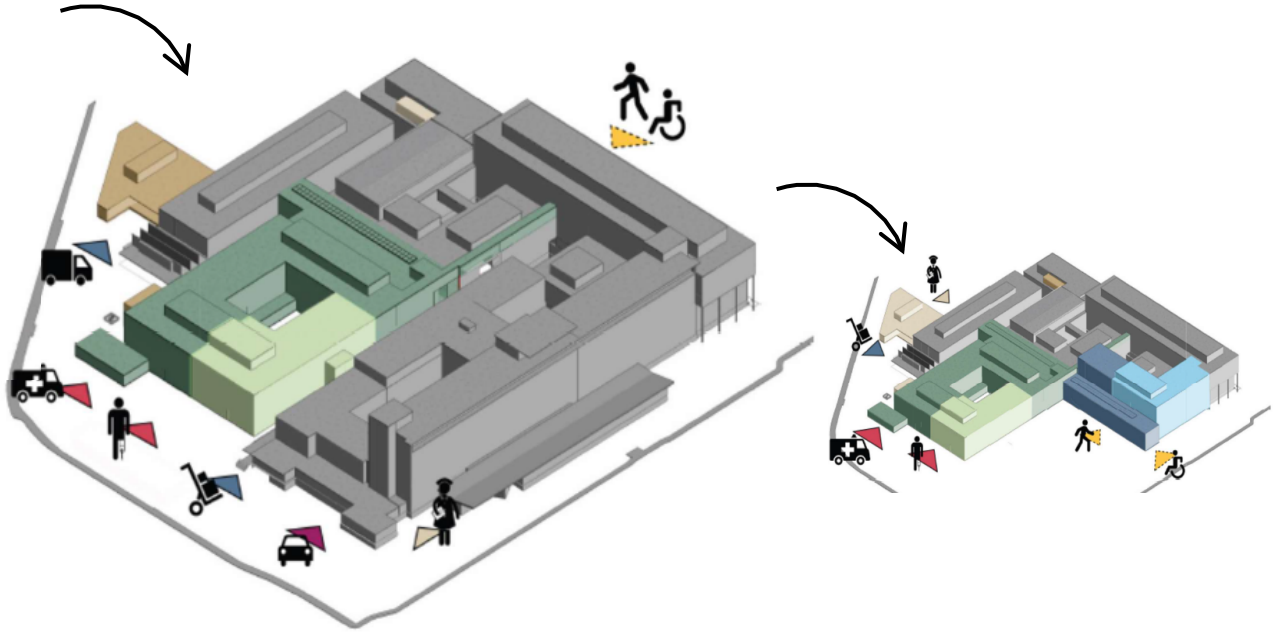

• Arjan de Knegt is het nieuwe gezicht van de Gouwekerk. **Foto: Jan van den Berg**

Gouwekerk verbouwd: vanaf nu showroom en evenementen: 'Zoveel mogelijk samen doen, dat is de kracht van deze plek'

Groene Hart Ziekenhuis
Open voor iedereen

Bron: Omroepwest

Opnieuw kiest gemeente voor lasershow in plaats van vuurwerk tijdens jaarwisseling

10 september, 14:34 • 1 minuut leestijd

Een lasershow als deze is aankomende jaarwisseling zónder vuurwerk
© ANP

GOUDA - Gouda gaat voor het eerst een centraal aftelmoment organiseren tijdens de jaarwisseling op 31 december. De gemeenteraad heeft gekozen voor een vuurwerkvrije viering door middel van een gratis

Voorbeeldcasus Lasershow

- **Initiatief** Lasershow als vuurwerkvrij alternatief bij de jaarwisseling
- **Stadium** vergunning verleend
- **Procedure** Via een reguliere procedure (8 weken, geen ontwerp ter inzage)
- **Impact checker** niet impactvol ivm de jaarwisseling.
- **Geen bindend advies** gelet op raadsbesluit 21 mei 2021
- **Raadsbetrokkenheid** via categorie 1.

Na vergunningverlening.

- Omdat er een raadsbesluit aan vooraf ging is er over het voorstel tot de uitwerking een raadsmemo gestuurd. Dit ging niet over een ruimtelijk besluit.
- Na het ruimtelijke besluit volgde er een raadsmemo ter informatie.

Bron: Omroepwest

Opnieuw kiest gemeente voor lasershow in plaats van vuurwerk tijdens jaarwisseling

10 september, 14:34 • 1 minuut leestijd

Een lasershow als deze is aankomende jaarwisseling zónder vuurwerk
© ANP

GOUDA - Gouda gaat voor het eerst een centraal aftelmoment organiseren tijdens de jaarwisseling op 31 december. De gemeenteraad heeft gekozen voor een vuurwerkvrije viering door middel van een gratis

Voorbeeldcasus Gouwekerk

- **Initiatief** Nieuwe functie voor jaren lang leegstaande kerk (rijksmonument) in particulier bezit. Bedoeling; kerk als showroom voor een interieurbedrijf, concerten, diners, theatervoorstellingen, een Gouda-shop en ondersteunende horeca etc.
- **Stadium** Aanvraag omgevingsvergunning is ingediend, onderbouwing en onderzoeken nog niet compleet
- **Impact checker** geeft geen grote omgevingsimpact. Functie verandering van de kerk past binnen het Erfgoedbeleid, monument behouden. Ander gebruik past in de verwachting van de omgeving. De activiteiten in de kerk overwegend voldoen aan de geluidnormen Omgevingsplan.
- **Procedure** via een reguliere procedure (8 weken, geen ontwerp ter inzage)
- **Geen bindend advies** gelet op raadsbesluit 21 mei 2021
- **Raadsbetrokkenheid** via categorie 1
  Voorstel: beperkte betrokkenheid via memo vooraf omdat de Gouwekerk als stadsicoon onder de politieke aandacht is.

Bron: Goudsepost & prospectt.nl

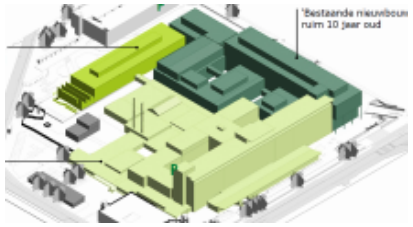

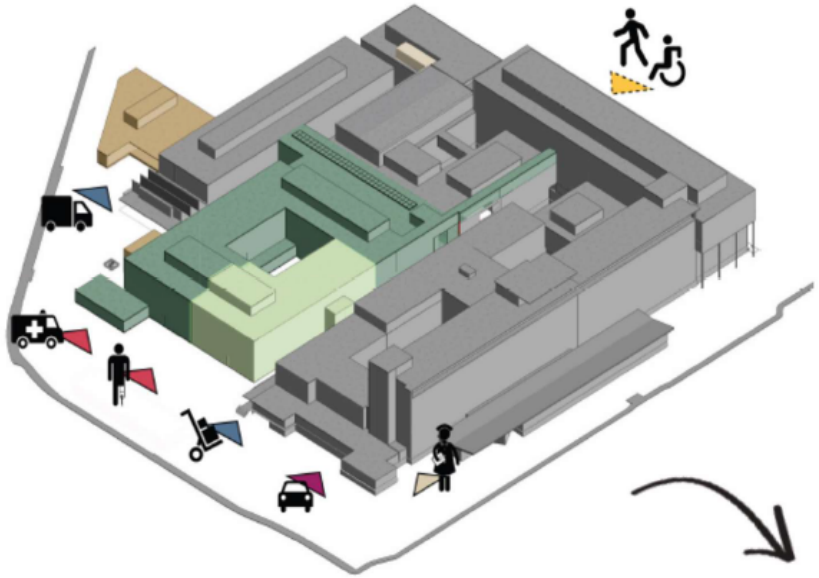
• Arjan de Knegt is het nieuwe gezicht van de Gouwekerk. **Foto: Jan van den Berg**

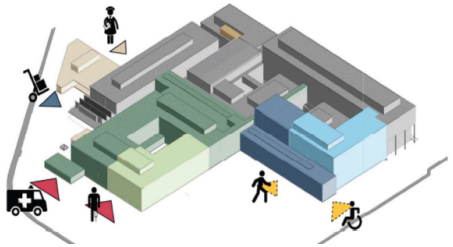
Gouwekerk verbouwd: vanaf nu showroom en evenementen: 'Zoveel mogelijk samen doen, dat is de kracht van deze plek'

Voorbeeldcasus Groene hart ziekenhuis

- **Initiatief** Een aangepast ziekenhuisgebouw op de plaats van het bestaande ziekenhuis, klaar voor de zorg van de toekomst.
- **Stadium** van het informeel vooroverleg omgevingstafel kaders. Fase 2 zal als eerste in de formele procedure komen.
- **Impact checker** Fase 2 leek niet impactvol maar bij de uitwerking bleek er toch aanzienlijke omgevingsimpact te zijn.
- **Procedure** Fase 2 via een uitgebreide procedure (26 weken, ontwerp ter inzage)
- **Bindend advies** gelet op raadsbesluit 21 mei 2021
- **Raadsbetrokkenheid** via categorie 3
  In formele fase een BOPA avond en mogelijkheid tot afgeven bindend advies.

Groene Hart Ziekenhuis
Open voor iedereen

Slotconclusie

- De Omgevingswet gaat van een raadsbesluit in de formele procedure naar raadsbetrekking in de voorliggende informele procedure
- Dat vraagt voor de raad om tijdige informatie voor bindend advies en/ of impactvolle plannen
- Meer informatie bij plannen met meer raadsbevoegdheden
- De hoeveelheid tijd voor een procedure kan ook bepalend voor de wijze waarop we de raad kunnen betrekken
- Met afhankelijk van het type plan, als raadsinformatie vanuit het college
    - Geen
    - Memo achteraf
    - Memo vooraf
    - Bindend advies
- Waarbij deze BOPA avond geen besluit geeft over de procedure maar bedoeld is om inbreng op te halen…. en wel vooraf
- Vervolg voorstel: samen met een aantal casussen oefenen, een vast evaluatie moment inplannen en zo een gezamenlijke weg ontdekken ? Oefen mogelijkheid bij o.a.: Lisa’s hoeve & hotelkavel